розвитку мислення, формування необхідного обсягу знань, умінь і навичок, вироблення сучасної наукової картини світу.

У випадку досягнення запланованої мети навчання і виховання – гармонійно, всебічно розвинутої особистості, досягається і ще один важливий з точки зору педагогіки результат, особистість стає освіченою людиною. Освіта є складовою виховання, але вужчою категорією. Під нею розуміють усе те, що сприяє формуванню світогляду особистості, її професійних знань, навичок та вмінь. "Смисл і ціль освіти – людина у постійному розвитку, її духовне становлення, гармонізація її відносин з собою та іншими людьми, зі світом. Система освіти створюється для людини, функціонує і розвивається в її інтересах, слугує повноцінному розвитку особистості і в ідеалі її призначення – щастя людини" [7].

"Гармонійно розвинена особистість має бути головною метою і змістом усієї системи освіти. Замість пріоритету держави в освітянському просторі на перше місце має бути поставлена людина, … орієнтація на людину, фундаментальні цінності, рішуча демократизація освіти – ось ті підвалини, на яких має базуватися освіта третього тисячоліття" [8].

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарь В.И. Управленческая деятельность директора школы: дидактический аспект. / Бондарь В.И. – К.: Радянська школа, 1987.- 60 с.
2. Селіверстова Н.І. Підготовка менеджерів в альтернативній вищий школі (теоретико-педагогічний аспект) / Селіверстова Н.І.–Запоріжжя: Поліграф, 1999. - С. 68.
3. Мороз О. Особистість майбутнього педагога (управління підготовкою вчителя: психолого-педагогічний аспект) / Мороз О // Вища освіта України. - 2002. - №3. - С.51.
4. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: в 2 кн. / Подласый И.П.: -М.: 1999. - С. 162.
5. Ягупов В.В. Педагогіка / Ягупов В.В. – К.: Либідь, 2002. - С. 150.
6. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / Гончаренко С.У.- К.: 1997. - С. 223.
7. Зязюн І.А. Концептуальні засади теорії освіти в Україні / І.А. Зязюн // Педагогіка і психологія професійної освіти. - 2000. - №1.- С. 15.
8. Кремень В.Г. Національна освіта як соціокультурне явище / В.Г. Кремень // Учитель. - 1999. - №11-12. - С. 11.

УДК 378.147:811

ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ (В ЦИКЛІ „ІНОЗЕМНА МОВА") МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Штик І.А., викладач

Запорізький національній університет

Стаття присвячена системі мовної підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту в ракурсі її інтеграційного позиціювання.

Ключові слова: мовна підготовка, іноземна мова, фахівець, фізична культура та спорт.

Штык И.А. ИНТЕГРАЦИОННЫЙ ПОДХОД К ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКЕ (В ЦИКЛЕ «ИНОСТРАННЫЙ ЯЗЫК») БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА /Запорожский национальный университет, Украина.

Статья посвящена системе языковой подготовки специалистов в области физической культуры и спорта в ракурсе её интеграционного позиционирования.

Ключевые слова: языковая подготовка, иностранный язык, специалист, физическая культура и спорт.

Shtyk I.A. INTERGRATIONAL APPROACH TO LINGUAL READENESS (IN «FOREIGN LANGUAGE CYCLE») OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS SPHERE / Zaporizhzhya national university, Ukraine.

The article deals with the system of lingual readiness of specialists in physical culture and sports sphere in its integrational attitude.

Key words: lingual readiness, foreign language, specialist, physical culture and sports.

Студенти вищих навчальних закладів фізичної культури, орієнтовані більш ніж студенти інших спеціальностей на свій профіль, ставилися до іноземної мови як до другорядного або зовсім непотрібного предмета. Серед студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю переважало негативне ставлення до іноземної мови. Вона посідала 6-е або 7-е місце за значущістю серед інших дисциплін.

У даний час навчальному предмету „Іноземна мова" відводиться істотне місце в освіті, він входить до мовного циклу предметів разом із рідною мовою. Знання іноземних мов також допомагає фахівцю з фізичної культури використовувати все нове, що пов'язане з рівнем міжнародних стандартів в галузі його професійної діяльності за допомогою друкованих видань та Інтернету.

У даний час при позитивній спрямованості навчання у вищому навчальному закладі студенти, називаючи в числі значущих предметів іноземну мову, орієнтовані вивчати її на розмовно-повсякденному рівні. Аналіз спеціальної науково-методичної літератури з досліджуваної проблеми [1,27] показав, що в даний час залишається невирішеним питання комплексного підходу до вивчення іноземної мови і основ спеціальності. Це знижує можливість вільного володіння професійною лексикою. Дотепер не розроблена єдина система методичного супроводу мовної підготовки фахівця з фізичної культури. У даний час потрібне серйозне доопрацювання і вдосконалення структури змісту навчання для перетворення іноземної мови на засіб навчання професії.

У науці існують три основні напрямки інтеграції (міжнауковий синтез методологічний синтез, соціально-проблемний синтез), які створили теоретико-методологічні передумови інтеграції в освіті. Інтеграція як явище міжнаукового масштабу має свою еволюцію, історію розвитку, накопичений науковий досвід 80-х і 90-х років, коли поняття „міжнаочних зв'язків" поступилося місцем поняттю „інтеграція" і набуло значення міждисциплінарного терміна, що відображає загальнонаукову закономірність. Вона знайшла втілення в цілому ряді інтеграційно-педагогічних концепцій, аналіз яких подав ідеї інтеграції в освітньому просторі за такими напрямами:

- освіта як форма віддзеркалення інтеграційних тенденцій розвитку науки і культури в цілому, єдиної картини світу, яка стає основою світогляду людини;
- освіта як галузь людської діяльності, предметом якої є професійно-особове становлення людини в системі професійної освіти.

Інтеграція (*лат. integration- відновлення, доповнення*) – поняття теорії систем, що означає стан зв'язності окремих диференційованих частин в ціле, зміцнення їх кореляційних зв'язків, також процес, що веде до цього стану. Педагогічною основою інтеграції освіти виступає філософська ідея цілісності людини і необхідності інтеграційного підходу до вивчення дійсності. Опора на ідею інтеграційної суті людини дозволила говорити про принципово новий етап розвитку інтеграції як педагогічної проблеми. Інтеграція в освіті – це не механічне поєднання частин, не сума їх, а органічне взаємопроникнення, яке дає новий якісний результат, нове системне і цілісне утворення. Початковою онтологічною підставою інтегративного підходу є інтегративна за своєю природою педагогічна діяльність. Початковою гносеологічною підставою є система педагогічних знань, яка включає інтеграцію знань, умінь, ціннісних орієнтацій досвіду творчої діяльності. Філософсько-методологічні підстави розкриваються як взаємозв'язок смисложиттєвих, „ціннісно-цільових", „соціальна-антропологічних" основ самореалізації людини в професії. Провідною психологічною підставою підходу ми вважаємо багатовимірну природу людини, різноманіття її зв'язків зі світом; педагогічною підставою-системний характер освітнього процесу, єдність особливого і професійного становлення людини в професії.

Суттю інтеграційного підходу до професійно-особового становлення майбутнього фахівця, його внутрішньою основою є цілісність інтегративно організованого освітнього процесу в єдності його напрямків: міжнаочної, внутрішньонаучної, міжособової і внутрішньоособової інтеграції.

Визначення цих напрямів інтегративного підходу детерміноване самим процесом професійно особового становлення, який включає мотивацію, діяльність, спілкування і самопізнання майбутнього фахівця. Механізм взаємодії цих напрямів забезпечує цілісність і ефективність процесу професійно-особового становлення студентів. Міжнаочна інтеграція гуманітарних, психолого-педагогічних і методичних навчальних дисциплін здійснюється на підставі ведучих системоутворюючих понять та ідей становлення людини в професії.

Сенс міжнаочної інтеграції – орієнтація викладання у вищій школі на реалізацію стратегічної мети: формування в студентів інтегрального стилю педагогічного мислення для орієнтування в освітньому просторі і успішного вирішення комплексних професійних завдань. Для досягнення цієї мети кожна навчальна дисципліна виконує інтеграційне цільове завдання і забезпечує реальний внесок у формування готовності випускника університету до педагогічної діяльності як професійної. Підсумком інтеграції є уявлення студентів про цілісні результати свого професійно-особистого становлення, формування образу своєї професії як гуманістичної місії, покликання. Прогнозованим результатом міжпредметної інтеграції загальнокультурних, психолого-педагогічних і спеціальних знань і способів діяльності є цілісне

усвідомлення і розуміння сенсу педагогічної діяльності та методологічна готовність до її здійснення, тобто уміння бачити її системність, визначати її цінності, обирати підходи, займати педагогічну позицію.

Внутрішньонаочна інтеграція продовжує міжнаочну і спирається на неї. Внутрішньонаочна інтеграція ґрунтується на розумінні навчальної дисципліни як диференційованої та інтегрованої системи. Встановлення смислових, змістових, структурних і технологічних зв'язків між розділами і темами навчальної дисципліни дає можливість організувати її вивчення, як відкритої новим зв'язкам системи.

Внутрішньонаочна інтеграція навчальної дисципліни реалізується через блоково-модульну побудову її змісту на основі інтеграції теорії і практики. Комплекс професійних знань, що реалізують інтеграційний підхід у наочній дидактиці, методологічно формує інтеграційне професійне мислення фахівця.

Інтеграція теорії і практики вимагає розуміння і виконання, засвоєння і освоєння, ухвалення і дослідження. Інтеграція носить продуктивно-творчий характер, її „механізм" з пріоритетності, первинності цілого по відношенню до своїх частин, його принциповою несвідомістю щодо останніх. Міжособова інтеграція в процесі професійно-особового становлення – це необхідний напрямок співпраці і співтворчості через багатобічну відвертість діалогічної взаємодії. Діалог як стратегія інтегративного підходу мотивує особисту зацікавленість педагогів університету в інтеграції теорії і практики педагогічної науки. Цей напрямок інтегративного підходу забезпечив професійно-педадогічну спрямованість викладання, а освітній процес як -„зустріч". Завдання міжособової інтеграції – сприяти професійно-особовому становленню майбутнього педагога через соціалізацію особи, через досвід „спілкування з етичною особою". Педагогічними засобами цього напрямку є кероване самонавчання, групова дослідницька діяльність, наукова творчість, перехресні дискусії, сучасні освітні технології. Результат міжособової інтеграції – організаційно-комунікативна готовність до здійснення професійної діяльності.

Внутрішньоособова інтеграція заснована на ідеї інтегративної природи людини і принципі цілісності професійного і особового становлення. Напрямок внутрішньоособової інтеграції відображає „латентність педагогічної інтеграції". Результат внутрішньоособової інтеграції досягається в процесі інтеграції професійного знання у свідомість. Готовність особи до саморозвитку в самій педагогічній діяльності спирається на здатність суб'єкта до рефлексії і креативності. У процесі внутрішньоособової інтеграції відбувається „синтезуюча рефлексія", у результаті якої професійний досвід і знання втрачають незалежність існування від свідомості студента. Він сам оцінює свої можливості і досягнення в здійсненні професійно-особового становлення. Результат внутрішньоособової інтеграції – внутрішнє впорядкування значущого досвіду, знань і переживань у свідомості. Цей результат висловлюється в готовності рефлексії до професійної діяльності.

Таким чином, теоретичний аналіз та узагальнення спеціальної науково-методичної літератури показав, що питання, пов'язані з підвищенням професійних знань студентів вищих навчальних закладів фізичної культури в процесі вивчення іноземної мови, у даний час ще недостатньо досліджені. У спеціальній науково-методичній літературі не міститься наукових даних, які визначають специфіку і особливості застосування іншомовної комунікації для якісного формування знань і вмінь студентів з обраної спеціалізації. Розробка інтеграційної методики, направленої на підвищення в студентів знань, умінь і навиків професійно-мовної взаємодії, не була предметом спеціального експериментального дослідження. Очевидно, комплексні і цілеспрямовані дослідження з даної проблеми і впровадження в навальний процес вищих навчальних закладів фізичної культури дозволить підвищити рівень професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пасинок В. Г. Мовна підготовка студентів як загальнопедагогічна проблема / Харківський національний ун-т ім. В.Н.Каразіна. – Х., 1999. - 154с. – Бібліогр.: с. 141-153.

2. Аль Саєд Ахмад Джихад. Формування пізнавального інтересу в учнів із низькою мотивацією до вивчення іноземної мови в середній загальноосвітній школі: Автореф. дис… канд. пед. наук: 13.00.09 / Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2004. – 16с.

3. Арістова Наталія Олександрівна. Формування мотивації вивчення іноземний мови у студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів: автореф. дис… канд. пед. наук: вищої освіти АПН України. – К., 2008. – 20с. Вивчення іноземної мови державними службовцями як засіб інтеграції України в європейське співтовариство: Матеріали наук.-практ. конф., 25 квітня 2002р. / Українська Академія держ. управління при Президентові України; Харківський регіональний ін.-т держ. управління / Г.І.Мостовий (керівник редкол.) – Х., 2002. – 140с. .

4. Плотникова Олена Борисівна. Дидактична адаптація студентів першого курсу вищого педагогічного навчального закладу (на матеріалі вивчення іноземної мови): Автореф. дис… канд. пед. наук:13.00.09 / Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2001. – 19с.

5. Ширяєва Тетяна Михайлівна. Психолінгвістичні засоби розвитку пізнавальної сфери студентів в умовах оволодіння іноземною мовою: автореф. дис… канд. психол. наук: 19.00.07 / Національна академія держ. прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 2009. – 20с.

УДК 37.013:[303.833.5:7]

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МИСТЕЦЬКИХ ТВОРІВ

Шикирінська О.А., аспірант

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

В статті дається визначення поняття інтерпретації, висвітлюються основні тенденції в тлумаченні художньо-педагогічної інтерпретації мистецьких творів; розглядаються теоретичні та методологічні аспекти художньо-педагогічної інтерпретації мистецьких творів у професійній підготовці майбутніх вчителів початкових класів.

Ключові слова: інтерпретація, художньо-педагогічна інтерпретація, мистецький твір.

Шикиринская О.А. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМЫ ХУДОЖЕСТВЕННО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ИНТЕРПРЕТАЦИИ ПРИЗВЕДЕНИЙ ИСКУССТВА / Винницкий государственный педагогический университет имени Михаила Коцюбинского. Украина.

В статье дается определение понятия интерпретации, освещаются основные тенденции в толковании художественно-педагогической интерпретации произведений искусства; рассматриваются теоретические и методологические аспекты художественно-педагогической интерпретации произведений искусства в профессиональной подготовке будущих учителей начальных классов.

Ключевые слова: интерпретация, художественно-педагогическая интерпретация, произведение искусства.

Shykyrinska O.A. THEORETICAL METHODOLOGICAL ASPECT IN ARTISTIC PEDAGOGICAL INTERPRETATION OF ARTISTIC WORKS / Vinnitsa State Pedagogical University by Mikhailo Kotsyubinsky. Ukraine.

The article deals with the concept of interpretation, basic tendencies are analyzed in the scrutiny of an artistic-pedagogical interpretation of artistic works; the theoretical and methodological aspects of artistic-pedagogical interpretation of artistic works are examined in professional training of future teachers of primary classes.

Key words: interpretation, artistic-pedagogical interpretation, artistic work.

Постановка проблеми. В умовах гуманізації та гуманітаризації сучасного освітнього процесу в Україні актуальності набуває проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до художньо-педагогічної інтерпретації мистецьких творів. Специфіка педагогічної діяльності учителів початкових класів вимагає володіння багатьма професійними знаннями, уміннями, навичками. Одним із ключових умінь є здатність до художньо-інтерпретаційної діяльності, що допоможе зреалізувати основні навчально-виховні завдання початкової ланки загальної системи освіти та забезпечити формування високого рівня художньої культури молодших школярів. Достатній рівень знань і умінь у сфері мистецької освіти дає змогу розуміти твори мистецтв, самостійно інтерпретувати їх, творчо здійснювати художньо-педагогічну діяльність у школі.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку шкільної освіти засвідчує, що загострюються суперечності між потребами суспільства у фахівцях високого рівня і рівнем викладання мистецьких дисциплін в загальноосвітніх установах; наявними у вищій школі можливостями для ефективного формування вмінь та навичок художньо-педагогічної інтерпретації у вчителів початкових класів і ступенем їх реалізації на практиці; потребами майбутнього вчителя в самопізнанні, самовдосконаленні, самореалізації і обмеженими можливостями, які існують в системі шкільної освіти.

В даний час вивчення проблеми інтерпретації мистецьких творів майбутніми вчителями початкових класів набуло особливої актуальності, що обумовлюється такими чинниками, як:

- зростаючий інтерес до мистецтва як джерела духовного становлення особистості молодшого школяра шляхом вивчення творів мистецтва в загальноосвітній школі;

- відсутність цілісної теорії, що містила б принципово нові погляди на проблему інтерпретації мистецьких творів і передбачала підготовку висококваліфікованих фахівців;